

BUNUL ECONOM

REVISTĂ PENTRU AGRICULTURĂ, INDUSTRIE ȘI COMERCIU

ORGAN AL: „Reuniunii Economice din Orăștie” și „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiului”

ABONAMENTE:

Pe an 4 coroane (2 fl.); jumătate an 2 cor. (1 fl.)
Pentru România și străinătate 15 lei pe an.

APARE:

În fiecare Duminică.

INSERTIUNI:

se socotesc după tarifă, cu prețuri moderate
Abonamentele și inserțiunile se plătesc înainte

Dela adunarea generală a „Astrei” la Timișoara, ținută la 21 Septembrie n. 1904.

În lipsa unui raport special al foaiei noastre, despre decursul adunării generale a »Asociațiunii«, publicăm la loc de frunte, după »Drapelul«, raportul despre cele ce s'au întâmplat acolo, cu aceiași introducere, care peste tot luat este foarte instructiv și dorim ca ideile și învățăturile scoase pentru binele poporului să se lătească în cercurile cele mai largi posibile.

Zi de sărbătoare națională.

Mai rar atâta lume bună românească concentrată la un loc, ca acum la Timișoara.

Aici e întreg Banatul românesc reprezentat prin ce are mai bun.

Puțini bărbați de nume ai Banatului absentează, aproape toți sunt aici. Venit-au fruntașii vieții noastre naționale și din părțile îndepărtate ale patriei. Cunună superbă de dame și domnișoare ilustrează adunarea, dându-i un caracter distins. Tărani fruntași din comunele mai mari bănățene întregesc tabloul cu pitorescul lor costum și cu figurile lor mărețe.

Să nu crezi, că adunarea noastră este în stare să schimbe fiziognomia Timișorii în aceste zile, deși Timișoara ca oraș mare este deprinsă a primi zilnic sute și mii de oaspeți, fără de a-și ieși din fason.

Era imposant să privești la seara de cunoștință numărul public, care nu mai încăpea în saletul, aranjat de aranjori, și a trebuit să ocupe și localitățile mărginașe. Și numai o parte a publicului venit era la seara de cunoștință, căci majoritatea publicului a sosit în decursul nopții și zilei de adunare.

Sedința primă a fost solemnă în puterea cuvântului. Sus pe estradă comitetul central în frunte cu delegatul

exmis să presideze adunarea, dl *Dr. Liviu Lemenyi*. Fiind locul de president vacant și fiind vice-presidentul împedecat prin indispoziție fizică, a luat comitetul central această măsură. Și trebuie să recunoaștem, că sedința condusă de delegatul comitetului a fost la înălțime. În discursul de deschidere a atins coarde, cari vor repercuta întreaga provincie, căreia a fost adresat.

Saluturile societăților, cari s'au prezentat oficial la adunare, au relevat chestiuni de ardentă actualitate pentru viața noastră națională, nu vor întârzia să aibă efectul dorit și de Dumnezeu să-l aibă. De minte au fost gândite, din inimă isvorite și pentru binele poporului nostru menite.

Nu e aici locul să apreciez în întregime adunarea, căci stăm încă sub impresiunea puternică a primei zile.

Dăm acum cuvântul raportorului nostru.

Sosirea.

Marți în decursul întregii zile au sosit oaspeți din toate părțile. Seara a sosit comitetul central, dnii *Dr. Liviu Lemenyi, P. Cosma, Nic. Ivan, Dr. M. Cristea, Dr. C. Diaconovich, F. Negruțiu, Dr. V. Bologa și N. Vătășan*.

La gară a fost primit de comitetul aranjator, dar' discursuri nu s'au ținut. De asemenea nici la seara de cunoștință nu s'au rostit discursuri. Cu atât mai mare a fost animația și voia bună.

Serviciul divin.

Mercuri dimineața s'a celebrat serviciu divin împreună cu chemarea duhului sfânt în ambele biserici românești.

În biserica gr.-or. a celebrat P. On. domn protopresbiter *Dr. Traian Putici*, asistat de preotul militar *Bugariu* și de preotul *Mateiu* din Fabric.

În Biserica gr.-cat. a celebrat Rev. domn canonic Ioan Boros, asistat de Rev. domn Dr. Ioan Radu, vicarul Hațegului, George Trăilă (Timișoara), Liviu Iancu (Visag) și George Muntean (Ghilad). Predica ocazională a rostit-o Rev. domn protopop G. Trăilă.

Sedința I.

Mercuri la orele 11:20 min. deschide adunarea dl *Dr. Liviu Lemenyi*, ca delegat al Comitetului central cu următorul discurs des subliniat de aplauze.

Onorată adunare generală!

Diferite cauze de natură diferită au împedecat pe bărbații aceia, cari erau mult mai chemați decât mine de a conduce această adunare generală

Numai în momentul din urmă m'a distins comitetul central cu onorifică sarcină, la care nu m'am așteptat, cred deci, că onorata adunare generală va fi cu indulgență față de mine și va aprecia mai mult bunele mele intențiuni, decât modestele mele puteri.

Natura incidentală a misiunii mele aduce cu sine, că nici nu mă simt chemat a desvolta înaintea Domniilor-Voaștre vre-un sistematic program sau vre-o reprivire mai amănunțită, cu atât mai vârtos, căci raportul general al comitetului central servește de bună orientare.

Chemarea măreață a Asociațiunii noastre o cunoaște fiecare membru al ei, o cunoaște fiecare Român.

Scopul pe care îl urmărește Asociațiunea noastră, este atât de nobil, atât de just, încât și străinul este dator să-l aproabe.

Scopul Asociațiunii este cultivarea poporului român, conservarea și dezvoltarea dulcii noastre limbi strămo-

șești, și — urmărind acest scop — de-oparte îndeplinim numai datorința sacră firească, de altă parte usăm de un drept neprescristibil înăscut fiecărui individ și fiecărui popor de un drept divin, de Dzeu binecuvântat.

Datorința noastră și dreptul nostru de a cultiva și desvolta limba noastră sunt cu atât mai evidente, cu cât putem constata faptul, că a noastră Asociațiune nici-odată nici nu s'a gândit chiar la aceea, ca să iasă cu tendințele sale din cadrul poporului român, nici când nu a căutat a cuceri dela alții, ci numai a conserva și a desvolta ce e al seu.

Astfel mare păcat comite acela, păcat în contra legilor eterne, care privește cu ochi răi tendințele noastre culturale, cu cari nimic alta nu țintim, decât ca și poporul nostru în limba sa și prin limba sa în nobilă frățească emulațiune cu celelalte popoare, spre binele patriei comune, să ocupe pe teren cultural locul acela demn, la care de Provedință e chemat conform însușirilor sale, pe cari nici vitregitatea secolilor nu le-a putul înăbuși.

Asociațiunea noastră, *mai cu seamă de când activitatea ei se extinde asupra tuturor locurilor din această țară locuite de Români*, este singura instituțiune, care întrunește toată suflarea românească din acest regat, în ea se manifestează unitatea noastră, scopul ei este acela, la a cărui ajungere cu egală însuflețire putem conlucra: putem zice deci — variind o vorbă vestită — că în tabăra Asociațiunii se află poporul român din această țară.

Aseastă tabără trebuie să o apărăm de orice dușman, să o apărăm cu arma culturei, arma cea mai puternică, și să știm, că perdută va fi limba noastră, perdut poporul nostru, când această tabără nu o vom ști apăra, dar' o vom apăra cu glorie și cu isbândă, căci purtăm luptă dreaptă și luptăm pentru existență, căci poporul, care nu e capace de cultură, acela nu e nici demn de viață.

Când s'au modificat vechile statute ale Reuniunii noastre, și în specie s'a lărgit teritoriul ei de activitate, s'au aflat oameni, cari din diferite puncte de vedere cu totul opuse se temeau sau se bucurau de acele schimbări prevăzând, fiecare parte din al seu punct de vedere, efecte dănuoase pentru interesele culturale românești.

Eată însă, experiența dovedește, că nebasate au fost de-oparte temerile, și de altă parte nerealisate au rămas speranțele, ear' Asociațiunea noastră, tocmai de când în brațele sale cuprinde pe toți Românii din patrie, a luat cel mai frumos avânt.

Cu vie plăcere am venit deci de-astădată în acest frumos emporiu al vechiului Bănat, în istorica cetate Timișoara, și cu bucurie vedem adunată în această sală floarea României din aceste părți.

Dacă e adevărat aceea, că renașterea culturală a României din Ardeal a isvorit din acea fântână multe veacuri acoperită și suprimată de ordele barbare ale secolilor trecuți, trebuie să constatăm și aceea, că *prin părțile Bănatului s'a născut prima mișcare pentru cultivarea poporului român și a limbei sale*, prin părțile aceste s'a înființat primul institut pedagogic, din care au purces apostolii învățători, căroră este a se mulțumi faptul, că *puțini țărani află în acest ținut, — fie dintre cei mai bătrâni — cari nu știu carte*. Meritul acesta al Românilor din Bănat este cu atât mai mare căci în timpurile acelea biserica ortodoxă era supusă unei erarchii străine.

Cu plăcere pot constata și faptul acela, că tot *din părțile Bănatului mai întâiu s'au ivit bărbați*, cari din căldura inimii lor s'au ocupat cu aparat științific, cu *limba română, cu originea ei, cu structura ei, cu desvoltarea ei*.

E deci lucru firesc, că bucuos am venit din depărtări urmând frățeasca invitare adresată nouă și nu ne îndoim, că întrunirea noastră de aici va forma o treaptă nouă cătră înălțimea idealului nostru cultural, la care nisuiim. Declar adunarea generală a Asociațiunii deschisă.

(Va urma).

Raportul comitetului central al »Asociațiunii«.

Lăsăm azi să urmeze din cuvânt în cuvânt partea primă introducătoare a acestui raport cătră adunarea generală convocată la Timișoara pe zilele de 21 și 22 Sept. a. c.

Onorată adunare generală!

Anul asupra căruia venim a vă raporta, represintă un nou pas înainte în desvoltarea »Asociațiunii« noastre. Avântul ce l'a luat această instituțiune de un deceniu încoace, deși nici pe departe nu poate satisface pretențiunii mai riguroase, și cu atât mai puțin corespunde forței numerice a poporului nostru din țară, — totuși, în comparație cu

trecutul »Asociațiunii«, remarcă un period de înaintare, însemnat mai ales prin continuitatea sa și prin tendința sa progresivă.

În deosebi anul din urmă justifică această aserțiune și va putea întări încrederea noastră în viitorul »Asociațiunii«, pentru-că în acest an întreprinderile cele mai importante, ce au fost inițiate dela 1895 încoace, au luat forme mai reale, și munca pusă în realizarea lor a început a aduce roade mai îmbelugate. N'avem decât să amintim înființarea museului, terminarea »Enciclopediei Române« și lucrările Secțiunilor științifice-literare, spre a învedera această constatare.

Cu toate aceste momente îmbucurătoare, »Asociațiunea« noastră nu a rămas scutită în anul trecut de evenimente regretate de toți prietini desvoltării culturale a poporului nostru.

În primul rând trebuie să amintim la acest loc retragerea domnului Alexandru de Mocsonyi din postul de president, în care a fost fala »Asociațiunii« noastre și sperăm, că-l vom putea vedea încă timp îndelungat.

Comitetul central și-a dat toate silințele spre a-l îndupleca pe dl Mocsonyi la retragerea demisiunii sale, însă în vederea motivelor grave și independente de voința sa, cari l'au constrâns la acest pas, — a trebuit cu mare părere de rău, să pună capăt stăruințelor sale și presintă acum actul de demisiune Onoratei Adunări generale. Comitetul central s'a crezut însă dator a usa din acest incident, acum pentru prima-dată, de dreptul ce i-s'a asgurat în §. 11 al Statutelor nouă, și propune Onoratei Adunări generale, ca primind demisiunea dlui Mocsonyi, — cu ocaziunea căreia acest ilustru bărbat al neamului nostru a făcut »Asociațiunii« o splendidă donațiune și i-a dat mijloacele spre a putea realiza încă de acum falnicul nostru Museu național, — să-l numească president onorar, spre a da expresiune, prin acest act, recunoștinței și iubirii ce i-se păstrează în sinul »Asociațiunii« și spre a menține și pentru viitor, prin o legătură ideală, relațiunile ce au existat până acum între dl Mocsonyi și între instituțiunea noastră.

În legătură cu această primă propunere, ce în virtutea dispozițiunilor cuprinse în §. 11 al Statutelor se înaintează astăzi în scopul numirii de membri onorari, Comitetul central s'a crezut dator a pune în vederea On. Adunări generale și meritele mari și multe alor doi dintre cei mai distinși fii ai poporului nostru, pe cari cu fală îi numărăm între membrii noștri, — merite ce și le-au câștigat decenii de-a rândul pentru înaintarea culturală a Românilor din această țară.

Dl Partemu Cosma de un sfert de secol face parte din Comitetul central, și în întreg decursul acestui timp îndelungat s'a distins prin zelul cel mai înflăcărat și prin activitatea cea mai neobosită în serviciul culturii noastre naționale, a purtat greul tuturor lucrărilor și întreprinderilor »Asociațiunii« noastre și prin autoritatea, prin inteligența și energia d-sale a dat »Asociațiunii« condițiunile indispensabile pentru aproape toate creațiunile acesteia și în deosebi pentru realiza-

rea expoziției dela 1881 și pentru întemeierea școlii civile de fete cu internat, cari reprezintă cele mai importante momente în cel dintâiu sfert de secol al vieții »Asociațiunii» noastre.

Comitetul central a crezut deci timpul sosit, ca acum, la terminarea ciclului al optulea dela alegerea dlui Cosma în Comitetul central, »Asociațiunea» să deie expresiune recunoștinței sale pentru meritele acestui fruntaș dintre muncitorii sei fideli.

Din asemenea considerațiuni Comitetul central s'a simțit îndemnat, ca în vederea rolului și caraterului literar al »Asociațiunii», să propună adunării generale, ca din incidentul iubileului de 40 ani al revistei »Familia», care este cea mai veche și cea mai bine meritată dintre organele noastre literare, să numească membru onorar al »Asociațiunii» și pe directorul acestei reviste, dl Iosif Vulcan, membru ordinar al Academiei Române, president al »Societății pentru crearea unui fond de teatru român» și president al secțiunii literare a »Asociațiunii», — ale cărui merite incontestabile pe terenul literar-cultural au fost recunoscute și sărbătorite de curând în cercuri largi ale poporului român.

Nu ne îndoim, că On. adunare generală va primi cu plăcere și cu însuflețire propunerea ce se face acum pentru a da expresiune recunoștinței »Asociațiunii» față cu activitatea a trei bărbați, ale căror merite de sine se impun prin mărimea și importanța lor, și va numi pe dl Alexandru de Mocsonyi president onorar, ear' de dnii Parteniu Cosma și Iosif Vulcan membrii onorari ai »Asociațiunii».

O tristă datotină își împlinește comitetul central raportând, că »Asociațiunea» noastră a pierdut prin moarte și în anul trecut mai mulți și valoroși membrii fondatori, pe viață și ordinari și că nici tinerele secțiuni științifice-literare nu au rămas scutite de asemenea pierderi. Consemnarea *membrilor decedați* o prezentăm anexat sub A., invitând onorata adunare generală să deie expresiune durerii sale asupra acestor pierderi în conformitate cu usul observat în această privință și în anii trecuți.

Pentru completarea părții personale a raportului nostru, amintim la acest loc, că în ziua prezentării acestui raport expiră mandatul comitetului central și al presidiului ales la anul 1901. Mulțumindă-vă deci pentru încrederea, ce ne-ați arătat, vă asigurăm, că în cadrul mijloacelor și condițiunilor date și al puterilor noastre am căutat să servim interesele »Asociațiunii» noastre și prin aceste cauze mare a înaintării culturale a poporului nostru, cu toată abnegațiunea și conștiințiositatea posibilă, și dacă cu toate aceste rezultatele realizate nu sunt atât de mulțumitoare precum am fi dorit, cauzele acestui fapt nu sunt a-se atribui lipsei de zel și de bună-voință din partea noastră, ci numai greutății împrejurărilor și pedecilor, ce le-a întâmpinat lucrarea noastră.

În conformitate cu dispozițiunile statutelor am pus deci la ordinea zilei *alegerea comitetului central, a presidentului și vice-*

presidentului și — în vederea demisiunii primite prin deciziunea nr. 9 a adunării generale ultime — și *alegerea prim-secretarului »Asociațiunii».*

În acest obiect avem onoarea a vă prezenta sub B. un raport special.

După aceste lăsăm să urmeze un raport mai detaliat asupra situațiunii, mișcării și activității singuraticelor ordine, fonduri și instituțiuni ale Asociațiunii și asupra momentelor mai importante din viața acesteia în anul trecut.

Favor pentru transportarea pe căile ferate.

Ministrul de agricultură reg. ung. a dat ordin, că toate societățile agricole sau particulare, ca proprietari să se bucure pe căile ferate ungare de reducerea prețului de transport, atunci când intenționează a transporta în erbat sau pășunat la altă societate, sau proprietari singuratici vitele lor, cornute și oile, dacă e de lipsă să le transporteze pe un drum cel puțin de 150 km. Favorul acesta s'a început la 15 Sept. a. c. și durează până la finea lui Aprilie 1905. Are valoare la dus și întors și respectivul proprietar are mai întâiu să se însinue cu vitele sale respective pașapoartele acelora în regulă, la societatea agronomică a comitatului seu, spre a-și primi de acolo adeverința recerută la căile ferate, sau la stațiunea de transport. Beneficiul acesta de transport se referă și la transportarea făinei de pogace din rapiță dela fabricile de oleiu, fiindcă se poate folosi cu efect la nutrirea vitelor.

A XIV-a EXPOZIȚIE DE VITE

arangită de
„Reuniunea rom. de agricultură din com. Sibiu“

I. Programul

expoziției de vite, ce se va ținea Duminică la 9 Octomvrie n. 1904, în comuna Răhău.

1. În scopul de-a înainta economia de vite „Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiului“ va arangia Duminică la 9 Octomvrie n. 1904 în comuna Răhău o expoziție de vite împreună cu distribuire de premii în bani.

Expoziția se va mărgini de astădată la vite cornute cu excepțiunea caprelor.

2. Expoziția se va ținea în ziua amintită, începând dela 9 ore înainte de amiază și până la 1 oră după amiază, când va urma premiarea.

Expoziția se va ținea pe locul comunal de pășune numit „Sub vii“.

3. La expoziție nu se primesc decât vitele locuitorilor din comunele Răhău, Călnic, Deal, Săsciori, Sibișel,

Petrifălău, Laz, Loman, Cacova și Rechița.

Pentru vitele aduse afară de Răhău se cer pașapoarte în regulă.

Ceînd trebuința, proprietarii au să dovedească, că au ținut înșiși vitele timp $\frac{1}{4}$ de an cel puțin.

Oile trebuie expuse în grupe de cel mai puțin 3 capete; altcum nu se premiază.

4. Primirea vitelor în expoziție se face prin comitetul aranjator local care, va publica din parte-și dispozițiunile luate. — Comitetul poate refusa primirea, însă numai din cauze binecuvântate.

La fie-care vită respective grupă de oi se alătură o tăbliță sau bilet, cuprinzând numărul curent, rassa (soiul) și etatea vitei cum și numele proprietarului.

5. Exponenții sunt îndatorați a purta înșiși grije de vitele lor și ale da hrana trebuincioasă.

6. Se vor distribuî douăzeci-ci-și-nouă de premii în suma totală de 200 cor., dăruite de comisiunea economică a comitatului Sibiu, și anume se vor distribuî următoarele premii:

Grupa I. Bovine de prăsilă (rassa indigenă și străină)

a) tauri de 3—5 ani: un premiu de 16 coroane;

b) vaci de 3—8 ani: un premiu de 12 cor., 2 premii de câte 10 cor., 1 premiu de 8 cor. și 1 premiu de 6 cor.;

c) junci, junince și tăurenci, de 1—3 ani: 1 premiu de 10 cor.; 2 premii de câte 8 cor. și 2 premii de câte 6 cor.

d) viței și vițele $\frac{1}{4}$ —1 an: 1 premiu de 8 coroane, 2 premii de câte 6 cor. și 2 de câte 2 cor.

Grupa II. Oi de prăsilă.

a) berbeci de 1—5 ani: premiu de 10 cor. și 2 premii de câte 8 cor.;

b) noatini din anu 1904: 1 premiu de 6 cor. și 2 premii de câte 4 cor.;

c) noatine din 1904: 1 premiu de 6 cor.; 2 premii de câte 4 cor. și un premiu de 2 coroane;

d) oi de 1—5 ani: 1 premiu de 8 cor. și 2 premii de câte 6 coroane.

II. Premiarea.

1. În scopul premierii, comitetul central al reuniunii agricole a ales juriul cunsistător din domnii: Demetriu Comșa, ca presidinte al juriului; Ioan Schöpp, prim-pretor în Sebeșul-Săsesc, totodată reprezentat al comisiei economice comitatensă; Dr. Pentru Șpan, prof semin., Romul Simu, inv. pens. Victor Todășan, referent cons., toți din Sibiu; Pentru Draghits, prim-pretor, Dr. Ioan Sroia, protopresbiter și Ioan Chirca, notar, toți din Săliște; Gerasim

Cărpinișan, notar, Nicola Cărpinișan, paroch, Vasile Cărpinișan, inv., Ioan N. Floca, par. și George Goța, primar, toți din *Rehau*; George Botoroagă, econ., Vasile Rehovean, inv., ambii din *Călnic*; Vasile Bădilă, primar, Nic. Dura, paroch, și Vasile Dura, vice-notar., toți din *Deal*; Vasile Mihău, paroch, în *Cacova*; Ioan Halalai, notar. Vasile Pop, inv., ambii din *Săsciori*; Nicolae Hința, paroch și Vasile Zemora, econ., ambii din *Sebișel*; Nic. Oancea, paroch în *Petrișfalău*; Savu Cătana, Ioan Florean, notar și Ilie Moga, paroch, toți din *Laz*; Ioan Alisie, primar, Octavian Berghezan, notar și Petru Cucuian, paroch, toți din *Loman*; Ioan Ghișa, paroch în *Rechita*. Membri absenți sau împedecați dela vot se înlocuesc prin suplenți.

2. Nu este ertat a funcționa nimenea ca juror, când este vorba de vitele proprii sau de-ale rudeniilor mai deaproape.

3. Juriul ea în primire lista generală a vitelor expuse, examinează pe rând și cu deosebită luare aminte fiecare vită și apoi se consultă asupra premierii, îngrijindu-se ca publicul și exponenții să nu înrîurească cătuși mai puțin asupra hotărârilor de luat.

4. În ședința, ce urmează examinării vitelor, membrii juriului se consultă din nou și se pronunță, dovedind îndreptățirea propunerilor și apoi hotărînd cu majoritatea absolută de voturi.

Presedintele votează întotdeauna La cas de voturi egale, decide soarta.

Asupra fiecărei premieri se votează deosebit.

5. Exponenții de premiat se petrec în o listă separată care, odată stabilită, se subscrie de presidinte și secretar, precum și de alți doi membri ai juriului.

6. Impărțirea premiilor urmează a se face în mod sârbătoresc, ținându-se mai întâi o vorbire în prezența juriului și comitetului aranjator, a exponenților și publicului intrunit.

Exponenții premiați adevăresc primirea banilor prin subscrierea numelui în rubrica: „Adevăresc primirea în regulă a premiului.“

7. Secretarul juriului se însărcinează a compune un raport special asupra expoziției și premiilor. Raportul scris de presidinte și secretarul juriului se păstrează în archiva reuniunii.

III. Dispozițiunile de premiare.

A. In general.

1. Scopul expoziției este mai ales a urni și încuragea adevărata propășire în economia vitelor. Drept aceea, în privire se va lua nu atât intențiunea vedită de-a străluci cu vite de paradă, ci mai cu seamă buna chibzuire în ale-

gereea vitelor de prăsilă, hârnicia și inteligența dovedită în realizarea scopului urmărit.

2. Prin urmare vitele, altcum defectuoasă încâtva, se pot premia în rînd cu vitele oare-cum deseversite. Intervenid împrejurările de mai sus, chiar întâietate se va da vitelor de a doua mână. Dar' nici măcar în totala lipsă de alte mai bune nu este iertat a premia vite hotărît rele sau avînd scăderi însemnate.

3. Astfel, dacă cutare grupă nu cuprinde îndestule vite vrednice de premiat, premiile, ce ar prisosi se pot destina pentru o altă grupă. Premiile, cari din una sau altă cauză nu s'ar fi împărțit, se înapoiază reuniunii.

4. Aceia, cari au prăsit ei înșiși vitele vor avea întâietate față cu aceia, cari au expus vite prăsite de altcineva.

Nimenea nu poate fi premiat, care n'a ținut vita în grija proprie $\frac{3}{4}$ an cel puțin.

5. Acelaș exponent nu poate dobîndi decât un singur premiu în aceeași grupă. Față cu cel premiat în cutare grupă, concurenții din altă grupă au întâietate, presupunînd, că vitele lor sunt deopotrivă.

B. In special.

I. Bovine (viței, vaci, tauri).

1. Ca vrednice de premiat se consideră mai ales bovinele, cari întrunesc în mare măsură însușirilor vitelor mari, puternice frumose la trup, blânde, lăptoase, bune de prăsilă și de îngrășat.

Față cu vitele corcite se va da întâietate vitelor de rassă curată.

2. Intre scăderile, cari nu îngăduie premiarea, se numeră: Trup bolnăvicios, murdar, cum și scăderi care supără vederea (de e. un corn rupt, un mers prost, rane urite etc.).

3. Ca semne de lapte mult se consideră trup prelungit, piept larg și foale șerpuit de vine groase; uger plin și mare, nu prea cărnos, nici prea gros, înzestrat cu păr scurt și moale și avînd patru țîțe moi, deopotrivă de mari; piele molatică, păr subțire și privire blîndă.

4. Ca bune de îngrășat sunt a se consiera mai ales vitele trunchioase, cu capul mic, oase subțiri, piept larg și cărnos, șolduri îndepărtate, coapsă lătareată, piele mișcăcioasă, păr moale.

5. Ca bune de muncă se consideră mai cu seamă vitele osoase, cu picioare cam lungi, piept larg și rotunzit, șolduri puternice, copite sênetoase, mers vioiu și regulat.

II. Oi.

1. Întâietate se cuvine mai ales oilor mari, cărnose, lăptoase și bogate în lână frumoasă și subțire, moale și

lungă, deasemenea se cuvine întâietate oilor de soiu vestit și însoțite de miei cu blană aleasă

2. Rassa țigaie și stogoșe se preferă rassei bîrsane (țurcane).

Din ședința comitetului central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiului“, în 6 Sept. n. 1904.

Demetriu Comșa,
president.

Victor Tordășianu,
secretar.

Mersul timpului.

Timpul din urmă a fost foarte rece, așa că în urma ploilor munții noștri au albit de zăpadă. Temperatura s'a răcit așa de tare încât trei zile a trebuit să încălzim odăile de locuit. Economii erau foarte îngrijați, și se bucurau numai cei cari s'au grăbit cu sămănatul. Acum d'n nou s'a înseninat și e speranță că timpul se va îndrepta spre bine și va procura bucurie tuturor.

Este de lipsă ca în toamna aceasta să se samene cât mai mult sămênțe din care la primăvară se va putea recolta de timpuriu nutreț bun, cum ar fi d. e. mazăeroiu amestecat cu ovės, oiz, sêcară sau chiar cu grâu.

De asemenea trebuie folosit timpul pentru pășunatul vitelor până târziu spre iarnă; otăvurile se se păzească și cosească, ear' paele și turmetele cari până în anul acesta nu aveau preț, acum se se păstreze bine și se nu se folosească la așternut. Pentru așternut se se întrebuinteze în loc de paie, miriștea, frunzele uscate de pe pomi, nalba și alte feluri de rămășițe dela agrii.

Peste tot notăm că lipsa nutrețurilor se poate acoperi foarte mult prin întrebuintarea înțeleaptă a timpului.

Răsboiul r u s o - j a p o n e z .

Luptă mare la Mukden.

Japonezii încep deja operațiunile contra armatei rusești dela Mukden. Armata iaponeză avansează deja spre nord, Kuroki în dreapta, Nodzu în centru și Oku în stînga.

Japonezii au primit un nou contingent de armată. Armata iaponeză dela Mukden constă din 300.000 soldați cu 850 tunuri.

Rușii încă au primit ajutoare considerabile.

În Roma se aude, că lupta cea mare a început deja. Generalul Kuroki a trecut peste riul Hunho și a atacat cu 100.000 soldați aripa dreaptă a armatei rusești. Detalii lipsesc.

Prada Japonezilor la Liaojang.

Generalissimul Oyama anunță, că până în 17 Sept. au căzut la Liaojang pradă Japonezilor 3578 puști, 1,638.730

patroane, 10.056 granate, 129 cară pentru munițiune, 5639 pluguri, 2570 săcuri, 18.915 cutii cu conserve, 2500 lemne de zidit, urez, fân, făină în cantități enorme, apoi material pentru construcțiune de căi ferate, cantități mari de petrol, etc. Prisonieri au căzut numai 13 Ruși.

Lupte la Port-Arthur.

În 16 Sept. au făcut Japonezii mai multe atacuri contra „redutei conductului de apă“, dar' au fost totdeauna respinși cu pierderi mari. Astfel anunță oficial generalul Stössel.

În 18 Sept. au eșit din Port-Arthur 5 sau 6 batalioane rusești și au atacat dealurile din dreapta fortului Etzsan, care fusese ocupat săptămâna trecută de Japonezi. Lupta a fost foarte vehementă. Rușii au fost respinși cu pierderi mari.

În 19 Sept. Japonezii au făcut nou atac general asupra Portului-Arthur. La luptă a luat parte și flota. Rezultatul luptei a fost, că Japonezii au ocupat 2 forturi importante.

Trenul din jurul lacului Baical.

În 18 Sept. n. s'a terminat construcția liniei ferate în jurul lacului Baical. Joi în 23 Sept. n. a început circulația trenurilor în jurul acestui lac.

Stipendii pentru viierit și agricultură.

Publicațiune.

La adunarea generală din 27 Februar 1904 a institutului de credit și economii „Hatiegane“ în Hațeg — s'au votat 2 ajutoare de câte 400 coroane pentru doi tineri români din comitatul Hunedoarei, cercurile pretoriale Hațeg, Pui — și respective unul pentru învățarea viieritului, celalalt a agriculturii, la vre-o școală din patrie. —

Drept aceea prin aceasta se deschide concurs, și doritorii de a primi amintitele ajutoare, se invită, ca în 15 zile dela publicare — să-și aștearnă petițiile instruite cu carte de botez, atestat de purtare, atestat că știu ceti și scrie, și că vorbesc pe lângă limba română, ungurește sau nemțește.

Cei cari știu toate trei limbile vor fi preferiți.

Hațeg, la 16 Septembrie 1904.

„Hatiegana“

institut de cred. și econ. soc.
pe acții în Hațeg.

Diracțiunea.

Fiind rugați dăm loc cu plăcere acestei hotărâre atât de salutară pentru cauza noastră economică și nu-i facem nici un comentariu, pentru-că astfel de fapte sunt laudate de sine și fac cinste direcțiunii institutului de credit și economii din Hațeg.

(Red.)

NOUȚĂȚI

Nou protopop. Luăm cu plăcere act și vestim și cetitorilor noștri, că Veneratul Consistor gr.-cat. din Lugoj a denumit de protopop al tractului Cugir, cu sediul în Orăștie, pe Reverendissimul domn *Dr. Valer T. Frențiu*, fost până acum administrator. Ear' Reverendisimul domn protopop *Iuliu Rațiu* în urma deficienței sale, e trecut la pensie.

Rentoarcerea regelui Carol. Ziarul „Cronica“ anunță, că regele Carol și regina Elisabeta ai României se vor rentoarce acasă din străinătate în 20 Septembrie v.

Parintele Dimitrie Iancu, preot gr.-cat. în Turdaș, a fost distins cu brâu roșu și titula de protopop onorar, în urma serviciilor bune prestate în calitate de preot și notarul tractului protopopesc, apoi administrator în mai multe rânduri al tractului.

Incoronarea regelui Sârbiei. Regele Sârbiei s'a încoronat la Belgrad în 8 Septembrie st. v., ear peste 8 zile se va unge cu mir în mănăstirea Jicia. Coroana e de bronz făcută dintr'un tun cucerit dela Turci în vremea luptelor pentru neatârănare de sub Kara-gheorghie; pe dânsa stă scris: „în umarea rescoaltei dela 1804“.

Școală nouă. Comiteful parochial gr. or. din Turda invită la festivitatea ce se va aranja Duminică în 25 Septembrie st. n. 4 ore p. m. din incidentul sfințirii și inaugurării primei sale școle, precum și la petrecerea împreună cu dans, care se va ținea în edificiul școlar, la 8 oare sara. În pauză se va juca „Călușerul“ și „Bătuta“. Prețul de intrare: de persoană 1 cor., pentru inteligență, și 50 bani pentru popor. Venitul curat e destinat pentru ajustarea școlei. Ofertele și suprasolvirile marimonioase sunt a se trimite la adresa primepitropului Iosif Urcan și se vor chita pe cale ziaristică. NB. Petrecerea pentru inteligență va fi în edificiul școlii ear' cea populară în curte.

Zăpadă mare. Ministrul român de interne a fost încunoștințat telegrafic, că în munții cari despart România de Bucovina ninge de două zile neconținut. Zăpada e de o înălțime de 3 metri. De altfel și pe munții Sibiului, Făgărașului și ai Brașovului a căzut zăpadă, care a avut drept urmare scăderea temperaturii în mod simțitor.

Moștenire de 60 milioane. A murit nu de mult un George Pomuț, care luase parte la revoluțiunea maghiară din 1848 și apoi fugise în America unde a câștigat avere de 60 milioane. Rudeniile lui, între care și un servitor din Oradea-mare, au încredințat pe deputatul Bela Barabás, care se află de present la St.-Luis în America la conferența

interparlamentară, ca să le câștige moștenirea de 60 milioane. Barabás a și făcut pașii necesari și a scris din America, că are speranță mare să câștige pe seama rudeniilor d.n. Ungaria (4 la număr) averea uriașă.

Mare nefericire s'a întâmpat Duminică între peregrinii, cari mergeau spre casă din locul de peregrinagiu Mariapocs. Anume în piața comunei Nyirbakta s'au odhnit peste noapte peregrinii. Pe la mezul nopții trăsura judei comunal s'a ciocnit cu altă trăsură plină de peregrini. Căii s'au speriat și trăsura judei a trecut peste peregrini, omorând o nevestă, o fată, și 2 copii. 19 femei și 6 bărbați au fost răniți mortal, 20 au fost răniți ușor.

Deser ori r și. În urma mobilisării corpului de armată rusesc din Basarabia, numeroși desertori au trecut Prutul venind la Iași. Mulți din ei au fost arestați de poliția din Iași, unde sunt ținuți în arest preventiv, până la estradarea lor autorităților rusești.

Vagoane automotoare pe linia Valea Someșului. Direcțiunea căilor ferate de pe Valea Someșului a luat hotărârea ca dela primăvară să introducă vagoane automotoare pentru circulația de persoane.

Ciocnire de trenuri. Din Ferrara (Italia) se telegrafează: Mecanicul unui tren de marfă, care manevra Marți în 20 l. c. n. în gara de aci, a lăsat grija trenului în seama focistului, care neștiind să oprească mașina, trenul a intrat cu vitesă pe linia spre Bolonia, și se ciocni cu trenul expres plecat din Bolonia la oarele 10 d mineața. Un incendiu s'a declarat în trenul expres, distrugând vagoanele de bagaje și cel poștal. Sunt 7 ucisi și 16 răniți din cari 6 foarte grav. Mecanicul trenului a fost arestat.

O dramă sfâșietoare s'a petrecut Miercuri pe șoseaua, care duce din Iasi spre mahalaua Nicolina. Un tată, — Ioan Doboșariu — pentru a-și feri copilașii de ploaia și de frigul îngrozitor din noaptea premergătoare s'a desbrăcat gol, învălind cu hainele sale și acoperind apoi cu trupul seu pe micuții sei copilași. A doua zi însă Ioan Doboșariu a fost găsit mort, trântit asupra celor trei copii cari încă erau în viață. El era victima enormului seu sacrificiu de tată. Din autopsia făcută rezultă, că moartea a provenit din cauza frigului. Cercetările au dovedit, că acest om de inimă, acum 2 luni a salvat de la înec pe femeia Tasia Mardar; pe care a scos-o din Prut, primejduindu-și viața.

La fondurile „Reuniunii sodalilor români din Sibiu“ s'au mai făcut următoarele dărui: dl Iuliu Bardosy, inspector r. de școale pens., dăruiește fondului de 20 bani pentru acuirea unei case cu hală de vânzare, anume în amintirea sârbătoarei împreună cu depunerea jurământului de sublocotenent c. și r. în reg. 34 de artilerie din Brașov a fiului

său Coriolan Bardosy, fost academic militar-technic în Viena suma de 5 cor.

La acelaș fond au mai dăruit Ioan A. de Preda, avocat-fișcal consistorial, 5 cor.; Vasile Orășan, paroch (Sân-Iacob), 2 cor., Vasile Ferghete, paroch (Dânc) și presbitera Maria Ferghete n. Ghiran, ambii 2 cor., Iosif Olariu, învățătoriu (Gurasada) și nepotul său Silviu Russu, stud. în classa II. gimn. (Sibiu), Augustin Cupșa, cleric curs II. fiecare câte 20 bani; Pavel Beșa, preot-catichet în Borgo-Prund, pentru sine și copii săi Lenotina învățătoare în Borgo-Bistrița, Octavia absolventă a școlii civile din Sibiu, Anastasiu, absolvent de comerciale, și Mărioara, elevă a școlii de lucru de mână (Luther) din Sibiu, pentru fie-care câte 20 bani; Zaharie Mihălițian, paroch în Limba și soția sa Ana n. Stoica, ambii 1 cor., familia Ioan Cloaje (Boița), 2 cor., Ioan Bogdan, paroch (Totoiu) 40 bani, Pompiliu Predovici, paroch (Vingard) pentru sine și soția sa Ana și ficele lor Valeria, Veturia și Pompilia, în total 1 cor. 20 bani, Mărioara și Florin Ioan Stroia (Seliște) fiecare câte 20 bani; dsoara Olga Stoianovici (București), elevă a școlii de pictură din München, 4 cor., Ioan Marian, paroch (Velt) pentru sine și soția sa Aurelia și copii lor Letiția și Virg I, în total 1 cor., Toma Iancu, ospătar (Sibiu) 50 bani, G. G. Balan, cond. de cărți funduare (Cernăuți) 1. cor., Vic. Tordăianu 10 bani,

Tinerul advoaat Dr. Eugen Psio din Sibiu, a dăruit întru eternizare memoriei mult regretatei sale verișoare Clelia Piso, suma de 20 cor., din cari fondului de 20 bani, 10 cor., fondului » Dr. D. P. Barcianu pentru ajutoarea sodalilor fără de lucru » 4 cor., fondului » Masa învățăcelor » 3 și fondului » vėduvelor și orfanilor meseriesilor români », 3 cor., La acest din urmă Toma Iancu, ospătar (Sibiu) a dăruit 50 bani, ear' la fondul » Masa învățăcelor » sodalul măsar Constantin Moga, 20 bani.

In atențiunea celor pe cari li torturează reumatismul, șoldina, țuituri de urechi și migrenă! Cel-ce suferă de o astfel de boală să întrebuințeze crucea dublă electro-magnetică R. B. 86967, inventată de domnul Albert Müller, Budapesta V, strada Vadász 42/G., care servește de neîntreut mijloc medical pentru boalele amintite. Sunt nenumărate epistolele de mulțumită, care toate dovedesc, ce minuni e în stare să facă această cruce. Așa între altele epistola profesorului de musică din Pojon Ludovic Weiser adresată dlu Müller.

Expoziția agrară din București (1904).

Comitetul societății agrare a marilor proprietari din România, a organizat o expoziție agricolă națională în București pe Șoseaua Kiseleff.

Această expoziție grandioasă, așezată pe un teren vast, s'a deschis în ziua de 27 Iulie a. c. și cuprinde: agri-

cultură cu toate derivatele, silvicultură, viticultură, zootehnie, piscicultură, apicultură, mașine agricole, mine și cariere, industria casnică; în fine expoziție de toate speciile de animale: cai, boi, râmători, oi; o expoziție de paseri și apoi de câni.

Inchiderea expoziției este fixată la 1 Nov. 1904.

La 1—16 Sept. va fi expoziție de cai și râmători; dela 16—30 va fi aceea de vite cornute mari și mici; ear' dela 1—16 Oct. va avea loc expoziția de paseri și aceea de câni.

Epoziția este deschisă în permanență publicului dimineața dela orele 8^{1/2} până la 7 ore sara.

Intrarea, în zilele de lucru este de 1 leu de persoană, pentru care vizitatorul primește și un cupon de bilet de loterie, cu care participă la câștigul de 40.000 lei.

În zile de Dumineci și sărbători intrarea este de 50 bani de persoană. Copiii plătesc numai 25 bani în toate zilele.

Prin intervenirea comitetului, direcțiunea căilor ferate române acordă reducere de taxă de 50% pe toate liniile din țară, călătorilor cari vor vizita expoziția în zile următoare:

În Septembrie: 5/18, 6/19, 7/20, 8/21, 9/22 și 10/23.

În Octombrie: 13/26, 14/27, 15/28, 16/29, 17/30 și 18/1 Nov. Biletele vor fi valabile 4 zile libere, socotite din ziua plecării scoțându-se biletele din ori-care casă a gării.

Spre a justifica dreptul de reducere acordată, biletul de călătorie trebuie să fie visat de expoziție.

Loteria expoziție este fixată a-se trage la 20 Sept. 1904 st. v. Câștigurile sunt în total de 40.000 lei, din care un câștig de 20.000 lei, altul de 5.000 lei, 3.000 etc. A mai fost, prima tragere la 20 Dec. 1903, când s'a plătit câștigul de 20.000 lei.

Visitatorii străini vor găsi în capitală hoteluri cari, după intervenirea comitetului expoziției, a făcut reduțiuni de prețuri din tarifa comună de 25, 20, 15 și 10%, hoteluri principale ca Grand hotel, Bristol, Metropol, Hotel Regal, Dacia și altele.

Un bilet întreg de loterie de 5 lei visat de expoziție face probă spre a beneficia de reducere la hotelurile menționate.

În expoziție se găsește: cofetăria Rigler; berăriile Luther, Bragadir și Basilescu; lăptăria Păianu și altele; precum și distracțiuni. O musică militară delectează publicul vizitator în toate zilele.

Comisariatul general al expoziției.

Tergurile din Ungaria, Transilvania și Bănat.

Dela 29 Sept.—5 Oct. n. 1904

Joi	29 Sălășitacul-de-sus. Cojocna. Timișoara. Etéd. Ciuc-Sereda. Bachnea. Uzon.
Vineri	30 Alba-Iulia. Mănăsturul-Clujuui. Almacherec. Codlea. Zelau. Ruși-în-munți. Térfalva.
Sâmbătă	1 Olpret. Șeul-mare.
Duminică	— — — — —
Luni	3 Cincul-mare. Seica-mare.
Marti	4 Boizi. Murș-Ludoș. Odorheiu-l-săcuesc. Orăștie.
Mercuri	— — — — —

Calendarul vechiu și nou al săptămânii.

Duminică înainte Inălțării Sf. Cruci, glas 8 sft. 6.

Dum.	12 M. Antonom	25 Cleofas
Luni	13 M. Corneliu Sut.	26 Ciprian
Marti	14 (+) Inălț. S. Cruci	27 Cos și D.
Merc.	15 M. Nichita Rom.	28 Vent. reg.
Joi	16 Mța Eu imia	29 Mi. h. Arh.
Vineri	17 M. Soia	30 Ieronim
Sâmb.	18 C. Eumeniu	1 Oct. Rem.

Redactor-responsabil: George Suciu.

Convocare.

Domnii acționari ai institutului tipografic »Minerva«, societate pe acți în Orăștie, sunt prin aceasta invitați în sensul § lui 18 al statutelor la a

XIV-a adunarea generală ordinară.

care se va ținea în Orăștie la 16 Octombrie n. a. c. la 3 ore p. m. în localul institutului (Piața-mare Nr. 2) eventualul la 30 Octombrie a. c., la casă nu fie întrunit numărul acționarilor, sau lipsind reprezentarea voturilor la adunarea din 16 Octombrie a. c., recerute conform §-lui 24 din statutele societății.

Obiect le puse la ordinea zilei sunt:

1. Raportul direcțiunii despre activitatea institutului și despre rezultatul gestiunii anului din urmă.
2. Raportul comitetului de supraveghiere.
3. Decisiunea asupra compturilor anuale.
4. Decisiunea asupra profitului net.
5. Fixarea prețului marcelor de prezentă.
6. Alegerea a 2 membri în direcțiune la locurile vacante.
7. Intregirea eventualelor locuri vacante în Comitetul de supraveghiere.
8. Exmiterea alor doi acționari pentru verificarea procesului verbal, luat în adunarea generală.
9. Evtuale propuneri făcute în sensul §-ului 28 din statutele societății.

Orăștie, în 16 Septembrie 1904.

Directiunea.

Avis. Să află de vânzare, din mână liberă, o iapă brună-întunecată. —

Deslușiri mai de-aproape dă dl Eisenburger din Orăștie. 1—1

ANUNȚ

Aduc la cunoștința onoratului public din Orăștie și jur, că

Sâmbătă în 1 Octombrie n. a. o.
voiu redeschide

Băile de vane și aburi

din Orăștie str. Faurilor nr. 8.

Din nou aranjate după regulile igienice, cu gust și deplină curățenie, serviciul prompt.

Scalde de aburi, pentru domni se pot lua: Mercuria și Sâmbăta d. a. dela 2—8 ore. Duminica a. m. dela 8—11 ore, d. a. dela 2—6 numai cu 50 fil

Scalde de aburi, pentru dame se pot lua: Marți și Joi d. a. dela 2—8 ore.

Scalde de vane se pot lua în toată ziua dela 6 ore a. m. până la 8 ore seara.

PREȚURILE DE SCALDĂ:

1 scaldă de aburi 1 cor., pentru școlari 80 fil., 1 scaldă de vană 80 fil., 12 scalde de aburi în abonament 10 cor. 12 scalde de vane în abonament 8 cor.

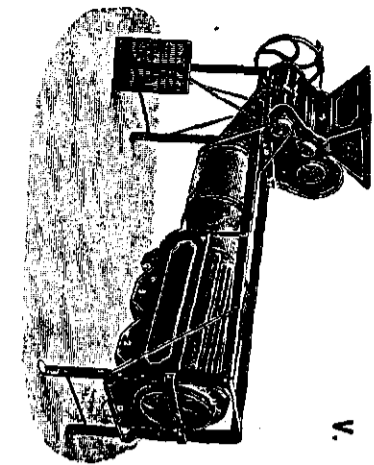
Rugându-mă pentru frecventare cât de deasă, semnez, cu distinsă stimă

(247) 2—6

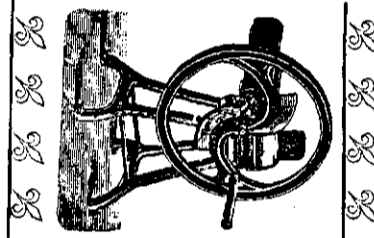
S. BIRTLER.

— la cerere — se poate căpăta informațiuni și pre-curent gratuit.

Coafe acestea se afla de vânzare la firma sus numită, dela care

TRIOARE
Tăetoare de pae ***
Tăetoare de napi ***
Cuțite pentru tăiat pae

CAROL F. JICKELI, Sibiu (Nagy-Szeben).

A V I S.

Subsemnata, cu onoare aduc la cunoștința onor. doamne și dumnișoare din localitate și jur și în special onoratei mele clientele, că mi-am mutat **ATELIERUL** meu de **CONFEȚIUNI DE DAME** de pe str. Morii nr. 5 pe aceeași stradă nr. 14.

Odată cu strămutarea mea, voiu înființa și un **Curs de croit**

pentru damele cari ar dori să cunoască această folositoare artă în ajutorul casnic.

De asemenea, damele cari vor voi a-și lucra singure toiletele, vor putea să le lucreze la mine, sub îngrijirea mea.

Sperând deci în bine-voitorul sprigin al onor. doamne, semnez. — Cu toată stima

KATHARINA DOBRINGER
Strada Morii (Malom-uteza) nrul 14.
3-4 Orăștie (Szászváros). (244)

Pentru 5 coroane

trimit 4½ chilograme (c. a. 50 bucăți) puțin deteriorat dar' fin

SĂPUN DE TOALETĂ

ales frumos, de rose, crin, iorgovan, viorele, reședă, iasmin și lăcrămioare. — Pe lângă trimiterea înainte a sumei sau cu rambursă trimite:

Alexandru D. Scheffer
Budapesta, VIII. str. Bezerédi nr. 3.

Cruce sau stea dublă electro-magnetică

Patent Nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta.

vindecă și înviorază

Deosebită atențiune rării, că acest aparat de 20|

Nu e mijloc secret.

pe lângă garanție.

e a se da împreju- vindecă boale vechi de ani 35—

Aparatul acesta vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunii sângelui, anemie, amețeli, țiuțuri de ureche, bătăie de inimă, șgârțuiri de inimă, asma, auzul greu, șgârțuiri de stomac, lipsa poștei de mâncare, răceală la mâni și la picioare, reuma, podagră, ischias, udul în pat, infuziența, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor boale cari la trațtare normală a medicului se vindecă prin electricitate. In cancelaria mea se află atestate incurse din toate părțile lumii, cari prețuesc cu mulțămire invențiunea meu și ori-cine poate examina aceste atestate. Acel pacienț, care in decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimite banii. Unde ori-ce încercare s'a constatat zadarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confundie cu aparatul „Volta” deoarece-ce „Ciasul-Volta” atât in Germania cât și in Austro-Ungaria a fost oficios oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu e in genere cunoscut, apreat și cercetat. Deja ești năitatea crucei mele electro-magnetice o recomandă îndeosebi.

Prețul aparatului mare e 6 cor. folosibil la morburii cari nu sunt mai vechi de 15 ani.

Prețul aparatului mic e 4 cor. folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

Expediție din centru și locul de vânzare pentru țeară și streinătate e:

MÜLLER ALBERT, Budapesta, V. strada Vadász 42 G. colțul strada Kálmán.

Nu există

Săminte agricole și de grădină mai bune și mai recomandabile

ca acelea, care le expediază de 28 ani

MAUTHNER ÖDÖN Furnisorul Curții Regale în **BUDA-PESTA.**

Cancelaria și depozitele: Str. Rottenbiller 33. Localul de vânzare: Str. Andrassy 23.

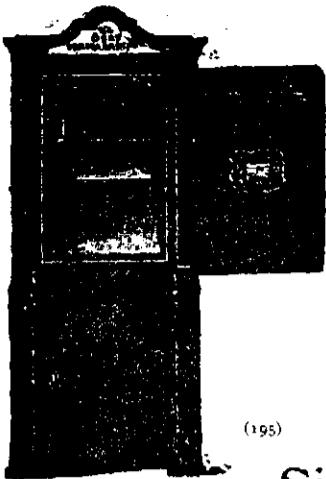
(139)

Catalogul ilustrat, de 226 pagini, se trimite la cerere gratuit și franco.

36—52

Casse de fer și oțel sigure contra focului și spagerii

pentru păstrat bani, registre și documente în toate mărimile și formele.

Soliditate garantată.

Prețuri eftine.

A se adresa la: Prima fabrică transilvană privilegiată ces. și reg. de case de fer și oțel

alui

R. ÖSZY

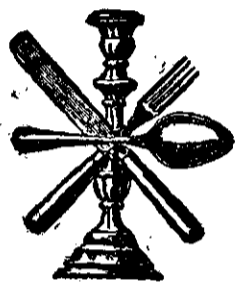
Sibiu — Nagyszeben

Strada Dumbrăvii Nr. 3.

Strada Bruckenthal Nr. 5.

Preț curent ilustrat se trimite la cerere gratis și franco.

Cumpănă de gospodărie gratis.

Trimit cu prețuri proverbial de eftine din magazinul meu, peste măsură asortat, *mărfurile mele de argint de Mexico* renumite și placute prețutindena pentru bunătatea lor excelentă și anume: 6 bucăți cuțite de masă de argint de Mexico, 6 buc. furculițe de argint de Mexico, 6 buc. linguri de argint de Mexico, 12 buc. lingurițe de argint de Mexico

pentru cafea, 6 buc. excelente cuțite pentru dessert, 6 buc. excelente furculițe pentru dessert, 1 lingură de argint de Mexico pentru scos supă, 1 lingură de argint pentru scos lapte, 2 bucăți sfesnice de masă elegante, pentru salon.

46 buc. laolaltă numai fl. 6-50.

Fiecare cumpărător primește, afară de aceste, în dar o cumpănă de gospodărie, care poate suporta 12½ kg. și care funcționează corect, despre ce ofer deplină garanță. Cumpănă o primește cumpărătorul absolut gratis. *Argintul de Mexico* este un metal absolut alb (și în lăuntrul) pentru a căru durabilitate și excelentă calitate ofer garanță pe 25 ani. Expedarea se face trimițând suma înainte sau cu rambursă din magazinul european.

Un aparat american bun pentru fertul grabnic și o cumpănă de casă, gratuită.

(246) **ALEXANDRU D. SCHEFFER** 2-52
Budapesta, VIII. Strada Bezerédi, numărul 3.

Crucea ori steaua electro-magnetică dublă.

D. R. G. M. Nr. 88.503.

Aparatul acesta vin-lângă garanță: reuma, insomnia, epilepsia, ner-tit, clorosa, durerea de tență, influență, precum și nevri. Bolnavul cel-ce decurs de 44 zile, îi întorcem banii imediat. Celui-ce nu-i mai ajută nimic, să încerce cu aparatul meu; căci sunt convins despre efectul sigur al aparatului meu.

decă și recrează pe asthima (respirația grea), vositatea, lipsa de apen-ținți, migrena, im-po-si tot felul de boale de nu se poate vindeca în

Prețul unui aparat mare 6 cor. Prețul unui aparat mic 4 cor.

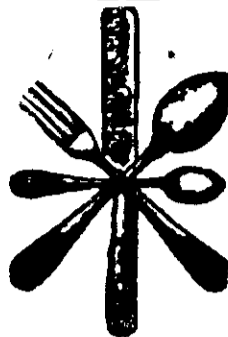
a se folosi la boale de nervi cronice. a se folosi la boale mai ușoare.

Comandele le îndeplinește în patrie și stăinătate:

(246) **ALEXANDRU D. SCHEFFER** 2-52
Budapesta, VIII. Strada Bezerédi, numărul 3.

Cumpărare ocașională!

32 bucăți numai 6 fl.

În urma prea marelui deposit al unei fabrici de obiecte de metal, sunt încredințat să vînd marfa acesteia în prețul cu care se face. Spedez dară, până când de-positul sustă, contra ramburs:

6 bucăți linguri de supă din cel mai fin argint de gloria, 6 furcuțe (furcuța într'o bucată) din cel mai fin argint de gloria, 6 cuțite din cel mai fin argint de gloria, 12 lingurițe de cafea din cel mai fin argint de gloria; 1 sitiță de străcurat laptele și 1 sitiță de străcurat supa. — 32 bucăți cari costă numai 6 fl., toate noue și bune și frumos poleite. Acestea mai de mult au costat 25 fl.

Argintul de gloria este un metal cu totul alb, care se înlocuește cu cel mai scump argint, și ca unul fiecare să fie convins despre adevăr, mă oblig a remite banii numai de cât dacă marfa nu ar conveni. — Garnitura e cel mai potri-vit dar de cununie, și nu trebuie să lipsească din nici o casă.

Singur expeditor este: **Iosif Auffenberg's Centrale**

(226) 36-52 Budapesta VI., Strada Proféta nr. 5.

Comandele se trimit spedând banii înainte sau contra ramburs.

Bani! Bani! Bani!

Subsemnata întreprindere de credit stă în legătură cu cele mai mari bănci din țeară și exoperează

împrumuturi pe pământuri și edificii

cu cele mai favorabile condiții și cu cele mai ieftine interese, și anume pe termin de 10—70 ani cu 2%—5¼%.

Credit personal cu giranți și obligație pe 3—10 ani
La funcționari de stat, comitat și oraș, precum și la oficeri, credit simplu și fără giranți, pe salare dela K 1800 mai sus.

La dorință servim cu informațiuni, rugând marcă postală.

(230) **„PECUNIA“** întreprindere de credit, 36-52
Sibiu (Nagyszeben) Strada Poplăcii nr. 27.

Nou!

Lampă electrică de busunar

cu mechanism american indispensabilă pentru ori-ce economie casnică.

Să poate purta și în busunar, e durabilă, comodă și corăspunzătoare.

La fiecare e de lipsă pentru luminarea chiltilor, treptelor, umbitelor și localităților laterale.

Pentru oficeri la exerciții, pădurarilor și vênătorilor pentru serviciu de noapte e tare acomodată; pentru turiști sunt indispensabile, pentru medici și moașe cu ocasiunea vizitelor de noapte. În fabrice,

mori, pivnițe și deposite unde se păstrează materii explosive, sunt de mare însemnătate, pentru călători ce sosesc noaptea sunt neprețuite. Pentru econoame este o bucurie. Nu sunt în urma ei picături de lumină pe padiment și covoare. Pe proprietari și economi îi păzește de atacuri și foc; cu aceasta te poți suă și noaptea în pod unde se păstrează nutrețul. — E sigură contra focului. Se poate folosi de mai multe mii de ori și dacă cu timpul arde stratul, pentru 1 coroană 20 filei subministrăm altul nou. **Prețul 4 coroane.**

Cu reflector și linte măritoare executată foarte fin 5 cor.

Strat de rezervă 1 cor. 20 fl.

(227) Se trimite cu rambursă de 36-52

Stabilimentul Central alui **IOSIF AUFFENBERG**
BUDAPEST, Strada Proféta 5.